AUT, XLII-XLIII, 2004-2005, p. 241-248

ÎNCERCARE DE DEFINIRE A STILULUI RELIGIOS

de
Nadia OBROCEA

În lucrări fundamentale, apărute, în general, după 1989, s-a argumentat existenţa unui stil religios în limba română şi s-a încercat precizarea statutului său în structura stilistică a limbii române. Terminologia utilizată de cercetători este diversă: stil religios, limbaj religios, limbaj bisericesc, stil ecleziastic, limbaj sacerdotal etc.

Trebuie reţinute, într-o primă instanţă, aceste contribuţii, care definesc stilul religios al limbii române şi care identifică caracteristicile acestuia.

O cercetare, din perspectiva stilisticii funcţionale, a acestui aspect îi aparţine Lidiei Sfîrlea[1]. Ea analizează eşantioane de texte din *Biblia, adică dumnezeiasca scriptură a vechiului şi a noului Testament*, Bucureşti, 1938 şi distinge o variantă biblică în cadrul limbii române literare.

Varianta biblică a diasistemului stilistic literar se situează, în concepţia Lidiei Sfîrlea, în sfera variantei neoficiale, mai exact a variantei neartistice a acesteia, alături de varianta familiară, telegrafică şi epistolară. Autoarea stabileşte normele specifice variantei biblice pe plan lexical[2], morfologic[3], sintactic[4] şi prozodic[5].

---

[1] Lidia Sfîrlea, *Contribuţii la delimitarea stilurilor literare româneşti*, în *Studii de limbă literară şi filologie*, vol. II, Bucureşti, EAR, 1972, p. 145-206.

[2] A se vedea Lidia Sfîrlea, *lucr. cit*., p. 201: frecvenţa generală a conjuncţiei *şi*, precum şi frecvenţa ei în poziţie iniţială, înaintea unui verb (*dicendi* sau de mişcare), aflat de obicei la perfectul compus; posibilitatea utilizării unor forme şi semnificaţii învechite, precum şi folosirea frecventă a unor nume proprii specifice (*Dumnezeu, Avram, Capernaum, Galilea* etc.).

[3] *Ibidem*: frecvenţa neobişnuit de mare a conjuncţiilor; frecvenţa neobişnuit de mare a verbelor şi a pronumelor.

[4] *Ibidem*: preferinţa pentru fraze lungi, cu unităţi coordonate pe rază de joncţiune şi cuprinzând un număr relativ mare de elemente redundante (mai ales pronume); evitarea determinării subiectului; adoptarea unei variante simple de distribuţie a părţilor de propoziţie.

[5] *Ibidem*: interval aton lung între tonicele a două unităţi melodice diferite; număr relativ mic de tonice (2-3) în cadrul unităţii melodice, de unde crearea impresiei acustice de melopee.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

În studiul intitulat *Stilul religios al limbii române literare*[6], Marcu Mihail Deleanu a subliniat faptul că ideea existenței unui număr mare de stiluri funcționale în limba română este conținută în însăşi definiția acestora[7]. În general, cercetătorii au lăsat deschisă lista stilurilor funcționale.

Delimitând stilurile funcționale în termenii lui Alexandru Graur, „după vorbitori şi după scopul comunicării”[8], Marcu Mihail Deleanu consideră că există un specific al limbii în comunicarea religioasă. În ceea ce priveşte terminologia, autorul preferă termenul *religios* (nu bisericesc sau ecleziastic) fiindcă faptele de limbă specifice sunt generate de viziunea religioasă asupra lumii[9].

Autorul prezintă, în favoarea recunoaşterii stilului religios, argumente de natură lexicală, sintactică şi stilistică.

La nivelul lexicului, el constată limitarea libertății de alegere a termenilor, sinonimia acționând limitat în stilul religios. O altă constatare este că vocabularul religios refuză neologismele. El identifică, în vocabularul textului religios, termeni cu semnificație morală, care se raportează la *bine*, *drept*, *bun*: *binecuvântare*, *preacurată, dreptcredincioşi, bunavestire* etc.

Referindu-se la topică, Marcu Mihail Deleanu precizează că, în cazul stilului religios, conceptele, nu afectele fac regula. Topica, determinată de credință, nu de afect, este motivată conceptual. „Pe *Dumnezeu* a-l vedea nu este cu putință oamenilor”; „În *Domnul* am nădăjduit” etc.

Autorul se referă şi la varianta orală a acestui stil. El consideră că aspectul vorbit al stilului religios reprezintă una dintre caracteristicile acestuia, care-l diferențiază de stilul beletristic, dar îl aseamănă cu stilul publicistic. „Varianta vorbită a stilului religios, ritualică, sacerdotală, dobândeşte însuşiri aparte şi datorită cântării bisericeşti. (…) Prin varianta vorbită, cântată, stilul religios se apropie de pronunțarea scenică a românei actuale”[10].

Marcu Mihail Deleanu sesizează diferențierea stilului religios al limbii române în variante. „Ca orice stil fundamental, stilul religios are variante în textele teologice fundamentale (*Biblia* şi scrierile Sfinților Părinți), în cărțile de strană, cărțile pentru preot, în pravile, canoane, în

---

[6] Marcu Mihail Deleanu, *Stilul religios al limbii române literare*, în LL, 1997, vol. II, p. 28-31.

[7] A se vedea Marcu Mihail Deleanu, *art. cit*., p. 28: „Ideea existenței mai multor stiluri (decât patru) este cuprinsă în însăşi definiția acestora: «totalitatea particularităților pe care le prezintă limba unui grup social, a unei categorii profesionale, a unui gen literar sau ştiințific»”.

[8] Alexandru Graur, *Cum se studiază limba literară*, în LL, 1957, vol. III, p. 128.

[9] Marcu Mihail Deleanu, *art. cit*., p. 38.

[10] *Ibidem*, p. 32.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

vorbirea preoților, în limbajul revistelor bisericeşti, în lucrările didactice, de exegeză religioasă şi de istorie bisericească”[11].

În studiul *Civilizaţie şi cultură. Consideraţii asupra limbajului bisericesc actual*[12], Gheorghe Chivu prezintă (investigând texte din *Biblie, Catehism, Liturghier, Molitvelnic, Calendarul creştin ortodox*) fenomenele lingvistice specifice limbajului bisericesc actual.

La nivel grafic, autorul semnalează inițiala majusculă a substantivelor care trimit la Sfânta Treime şi a pronumelor ce substituie numele lui Dumnezeu. „Precum Mă cunoaşte Tatăl şi eu cunosc pe Tatăl”. În cadrul morfologiei, sunt prezentate exemple din flexiunea nominală specifică limbajului bisericesc[13]. Gheorghe Chivu prezintă şi aspecte din sintaxă[14]şi din topică[15]. În ceea ce priveşte vocabularul[16], Gheorghe Chivu se referă, în mod special, la arhaisme. El a identificat în textele cercetate arhaisme lexicale[17] şi arhaisme semantice[18].

---

[11] *Ibidem*, p. 38.

[12] Gheorghe Chivu, *Civilizaţie şi cultură. Consideraţii asupra limbajului bisericesc actual*, Bucureşti, EAR, 1997, p. 1-15.

[13] *Ibidem*, p. 1-15: forma etimologică *pustie*, pluralul *prinoase*, vocativul *Doamne*; modalități proprii de formare a superlativului de superioritate (cu adverbul *mult*: „Domnul este îndelung răbdător şi *mult milostiv*”; prin postpunerea adverbului *foarte*: „Unul este înțelept, înfricoşat *foarte*”; prin derivarea adjectivelor cu prefixul *prea-:* Dumnezeu cel *preaînalt*); prezența pronumelui de întărire, dispărut din româna literară comună; utilizarea verbelor *a veni* şi *a crede* în formele iotacizate: „*Vie* împărăția Ta!”, *Crezul* etc.; utilizarea frecventă a conjunctivului cu valoare imperativă fără *să*: „Facă-se voia Ta!”; frecvența adverbului *au* la începutul unor propoziții interogative: „*Au* doară rob sau fiu de rob e Israel?”; utilizarea prepozițiilor *întru* şi *dintru* fără eliziunea vocalei finale: „lăudați şi-l preaînălțați pe El *întru* toți vecii”; „*Dintru* adâncuri au strigat către Tine, Doamne”.

[14] *Ibidem*, p. 12: elipsa predicatului; acordarea apoziției în caz cu regentul apoziției: „Mânia lor (…) după asemănarea şarpelui.”; exprimarea complementului direct prin verbe la infinitiv: „A început Iisus *a face* şi *a învăța.*”; nerealizarea anticipării complementului direct şi indirect: „Urmează *mie*!”; prezența complementului indirect în dativ după verbele *crede*, *ierta*, *răsplăti*, *urma*, *vesti*: „Şi Avraam *a crezut* lui Dumnezeu.”; „de veți *ierta* oamenilor greşalele lor, *ierta-va* şi vouă Domnul”; „Tu *urmează* Mie”; „duceți-vă şi *vestiți* fraților voştri”; valoarea posesivă a dativului ca în româna veche: „negrele-*ți* sprâncene”; frecvența conjuncției *şi* în frază; realizarea raportului de coordonare conclusivă prin *ci*: „Eu nu găsesc în el nici o vină. *Ci* este la obiceiul ca la Paşti să vă eliberez pe unul.”; prezența negației simple: „Nu după păcatele voastre, *nici* după fărădelegile voastre a răsplătit vouă”.

[15] *Ibidem*, p. 13: postpunerea adverbului *foarte*: „s-a bucurat *foarte*”; frecvența formelor verbale compuse cu auxiliarul postpus: „*adormit-am*”; postpunerea formei pronominale atone chiar unor forme verbale simple: „rogu-te”; punerea frecventă în poziție inițială a verbului şi utilizarea inversiunii pentru crearea simetriei: „*Veseli-ne-vom* şi *ne vom bucura* de tine”.

[16] La acest nivel, Chivu oferă exemple selectate din *Biblie*, din *Molitvelnic* şi din *Calendarul creştin ortodox*.

[17] Câteva exemple: *ardere-de-tot*, *asină*, *danț*, *idolesc, afierosi, bunăvoire, depărta, fur, necredincioşie, osebi, plini, pogorî, predanie, punere-înainte, spăimânta, vârtute etc.*

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

În viziunea lui Gheorghe Chivu, limbajul bisericesc conservă fenomene care au caracterizat etape mai vechi din evoluția limbii noastre de cultură. Trăsăturile sale distinctive sunt suficient de numeroase pentru ca acest limbaj să poată fi considerat o variantă paralelă a limbii literare actuale: „Departe de a fi un simplu stil al românei literare actuale (prin definiție laică), limbajul bisericesc reprezintă, în această perspectivă, o variantă funcțională paralelă şi echivalentă cu ceea ce am putea numi *limbajul laic*”[19].

Dumitru Irimia[20] situează stilul religios la nivelul stilurilor colective, mai exact, în sfera stilurilor colective funcționale, alături de stilul beletristic, stilul ştiințific, stilul publicistic, stilul juridico-administrativ. Aceste stiluri sunt corespunzătoare anumitor tipuri de cunoaştere şi comunicare.

Stilul religios este corespunzător cunoaşterii şi comunicării de tip religios. Pentru Dumitru Irimia, stilul religios se dezvoltă în două variante, relativ distincte între ele, după cele două moduri de a fi ale textului religios şi de realizare a comunicării, varianta scrisă şi varianta orală. „În amândouă variantele, stilul religios se situează în interiorul limbii literare, care păstrează, însă, în legătură cu o solemnitate stilistică specifică, un fond lexical şi un fond de modele sintactice care se sustrag evoluției limbii”[21].

Ileana Oancea[22] a subliniat aspectul diacronic al „limbii” religioase româneşti, deschizând astfel, în lingvistica românească, o problemă fundamentală pentru studiul stilului religios: Este „limba” religioasă românească o limbă autarhică?

O cercetare mai nouă a limbajului religios a fost realizată de Rodica Zafiu. Autoarea analizează în lucrarea *Diversitate stilistică în româna actuală*[23], aspecte legate de arhaism şi inovație în limbajul religios.

---

[18] *Lege*: „credință”, *înger*: „slujitor”, *cuceri*: „a se închina, a se supune”, *apăsa*: „a asupri”, *destoinic*: „demn”, *idol*: „statuie a unei divinități păgâne”, *îndurat*: „plin de milă”, *lămuri*: „a purifica”, *păzi*: „păstra”, *pierde*: „distruge”, *spre*: „asupra”.

[19] *Ibidem*, p. 15.

[20] Dumitru Irimia, *Introducere în stilistică*, Iaşi, Polirom, 1999. A se vedea şi Dumitru Irimia, *Structura stilistică a limbii române*, Bucureşti, Editura Ştiințifică, 1985.

[21] Dumitru Irimia, *op. cit.*, p. 167. Prima este varianta cărților sacre fixate în scris, neschimbate, indiferent de spațio-temporalitatea intrării lor în procesul de comunicare. A doua variantă este cea a textului liturgic şi a rugăciunii, de esență orală, chiar dacă acestea au ca punct de plecare texte scrise. Varianta orală este fundamentală pentru actualizarea funcțional-semantică a textului religios: instituirea unei spațio-temporalități sacre, prin care omul are posibilitatea de a intra în comunicare cu sacrul.

[22] Ileana Oancea, *Histoire du langage religieux dans la Romania: le Roumain*, comunicare.

[23] Rodica Zafiu, *Diversitate stilistică în româna actuală*. Available at http: //www.unibuc.ro/filologie/eBooks/zafiu/htm.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

Acestea sunt principalele studii consacrate stilului religios al limbii române. Pentru o nouă definire a stilului religios, trebuie utilizate conceptele fundamentale din lingvistica lui Eugen Coşeriu. Reputatul lingvist a „re-gândit" lingvistica şi a revoluţionat istoria acestei ştiinţe, instituind un adevărat sistem de concepte, care separă şi uneşte în acelaşi timp ramurile lingvisticii.

Pentru a descrie arhitectura limbii istorice, Eugen Coşeriu realizează câteva opoziţii fundamentale: 1) distincţia dintre cunoaşterea limbii şi cunoaşterea „lucrurilor", 2) în interiorul cunoaşterii limbii, diferenţiază limbajul de metalimbaj, 3) la nivelul limbajului primar, opoziţia dintre sincronie şi diacronie, 4) diferenţa, la nivelul limbii „sincronice" dintre tehnica liberă a discursului şi discursul repetat, 5) opoziţia dintre „arhitectura" şi structura limbii[24].

O limbă istorică, subliniază Eugen Coşeriu, prezintă întotdeauna varietate internă, adică în interiorul ei există: a) diferenţe diatopice, adică diferenţe în spaţiul geografic, b) diferenţe diastratice, adică diferenţe realizate între straturile socio-culturale ale comunităţii lingvistice, c) diferenţe diafazice, existente între diferite tipuri de modalităţi expresive. „Obiectul prin excelenţă al descrierii structurale îl constituie limba ca tehnică sincronică a discursului. Însă într-o limbă istorică (limba care s-a constituit istoric ca unitate ideală, fiind identificată ca atare de către vorbitorii săi proprii şi de către vorbitorii altor limbi, de obicei prin intermediul unui adjectiv „propriu": limba română, limba spaniolă, limba italiană, limba engleză, limba franceză etc.) această tehnică nu este niciodată perfect omogenă, din contră: în mod normal este un ansamblu destul de complex de tradiţii lingvistice istoric conexe dar diferite şi numai în parte concordante, cu alte cuvinte, o limbă istorică prezintă totdeauna varietate internă. Într-adevăr, într-o asemenea limbă, de obicei, se prezintă diferenţe interne, mai mult sau mai puţin profunde corespunzătoare la trei tipuri fundamentale: a) diferenţe diatopice, adică diferenţe în spaţiul geografic (din gr. **δίά** „prin" şi **τοπος** „loc"); b) diferenţe diastratice, adică diferenţe între straturile culturale ale comunităţii lingvistice (din gr. **δίά** „prin" şi lat. **stratum**); c) diferenţe între diferite tipuri de modalităţi expresive"[25].

Acestor tipuri de diferenţe le corespund, în sensul relativei omogenităţi a tradiţiilor lingvistice, trei tipuri de unităţi, de sisteme lingvistice mai mult sau mai puţin unitare, în interiorul limbii istorice: 1) unităţi sintopice sau dialecte (unităţi considerate într-un singur punct al spaţiului sau care nu prezintă diversitate spaţială, 2) unităţi sinstratice sau niveluri de limbă (aşa-numitele „dialecte sociale"), adică unităţi

[24] Eugeniu Coşeriu, *Lecţii de lingvistică generală*, Chişinău, ARC, 2000, p. 250.
[25] *Ibidem,* p. 263.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

considerate într-un singur strat socio-cultural sau care (practic) nu prezintă diversitate din acest punct de vedere; 3) unități de modalitate expresivă, fără diferențe diafazice, adică unități sinfazice sau stiluri de limbă (de exemplu: stil familiar, stil literar epic). „În acest sens se poate spune că o limbă istorică nu este niciodată un singur sistem lingvistic, ci un diasistem, un ansamblu mai mult sau mai puțin complex de „dialecte", de „niveluri" şi „stiluri de limbă"[26].

Eugen Coşeriu numeşte disciplina care studiază stilurile limbii, stilistica limbii, această stilistică fiind diferită de studiul textelor (de stilistica textelor). „Şi atunci disciplina care studiază varietatea în spațiu o avem, constituită bine, dialectologia la toate nivelurile; apoi sociolingvistica, cea care ar trebui să studieze diferențierea între păturile sociale şi culturale, şi stilistica limbii, care studiază aceste diferențe diafazice, în toate nivelurile limbii, însă foarte mult în vocabular, unde avem nevoie de multe ori de această indexare a cuvintelor, adică, ține de cutare nivel, ține de cutare stil de limbă, ş.a.m.d."[27].

Stilul religios reprezintă, prin urmare, o unitate sinfazică, care intră în relație cu alte unități de acest fel ce sunt studiate de stilistica limbii, precum şi cu alte tipuri de varietăți care intră în configurația limbii istorice.

Trebuie subliniat faptul că definirea stilurilor funcționale, în stilistica românească şi străină, în termeni „socio-culturali" (mai exact, „profesionali")[28], nu intră în opoziție cu conceperea acestora ca diferențe diafazice. „Diferențele lingvistice care – la acelaşi strat socio-cultural – caracterizează grupuri „biologice" (bărbați, femei, copii, tineri) şi profesionale pot fi de asemenea considerate ca diafazice"[29]. În viziunea lui Alexandru Niculescu[30], aceste diferențe sunt diastratice.

Utilizând, în încercarea de definire a stilului religios, conceptele *sincronie* şi *diacronie* aşa cum au fost ele prezentate şi studiate de Eugen Coşeriu, trebuie reevaluată relația dintre acest stil şi limba literară.

Eugen Coşeriu operează opoziția dintre sincronie, în sens strict, şi diacronia vorbitorilor, adică ceea ce vorbitorii cunosc astăzi din sincroniile de altădată. Într-o limbă, diacronia reală poate să fie sincronică, afirmă lingvistul. „Să mai observăm acum că într-o limbă literară, într-o limbă de cultură, de cultură scrisă, chiar şi diacronia reală poate fi sincronică, adică poate fi prezentă în orice moment, fiindcă aceste texte mai vechi se cunosc

[26] *Ibidem*, p. 266.
[27] Eugen Coşeriu, *Lingvistica integrală*. Interviu cu Eugen Coşeriu realizat de Nicolae Saramandu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996.
[28] În lucrările de stilistică funcțională din lingvistica românească şi străină.
[29] Eugen Coşeriu, *Lecții de lingvistică generală*, ed. cit., p. 263.
[30] Alexandru Niculescu, *Individualitatea limbii române între limbile romanice. Contribuții socio-culturale,* vol. II, Bucureşti, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1978.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

şi pot fi reluate, nu numai ca texte, ci şi ca funcţiuni elementare, adică pentru acele limbi există un fel de coprezenţă a diacroniei în sincronie”[31].

Se poate remarca faptul că „limba” de cult (adică limba de ritual utilizată în timpul oficierii Sfintei Liturghii, a altor slujbe, a Sfintelor Taine, limba rugăciunilor), variantă orală a cărţilor de cult, prezintă o caracteristică fundamentală. Această „limbă” se bazează pe repetarea unor texte care provin dintr-o română mai veche, texte care trebuie reproduse, în utilizarea cărora creativitatea nu este permisă[32].

Se poate spune că acesta este un caz de diacronie în starea actuală a limbii române. Această limbă nu mai poate fi raportată la limba română actuală, ci funcţionează ca o variantă paralelă.

Operând conceptele *sistem-normă-vorbire* sau *tip-sistem-normă-vorbire* din lingvistica coşeriană, se poate sublinia faptul că stilul religios trebuie descris la nivelul normei, normă care nu este identică cu norma limbii române, ci reprezintă o variantă a acesteia. Ceea ce conferă specificitate „stilului” religios reprezintă norma acestui stil. Această normă trebuie descrisă la toate nivelurile: fonetic, morfologic, sintactic, grafic etc. Eugen Coşeriu defineşte norma astfel: „Norma limbii, în schimb, conţine tot ceea ce, în vorbirea corespunzătoare unei limbi funcţionale, este tradiţional, comun şi constant, deşi nu în mod necesar funcţional: tot ceea ce se spune (şi se înţelege) aşa şi nu în alt mod”[33]. Lingvistul subliniază faptul că există opoziţii de normă, aceste invariante ale normei diferenţiind, de exemplu, anumite grupuri sociale şi anumite tradiţii ale unor grupuri[34].

Lucrarea de faţă propune abordarea stilului religios prin prisma concepţiei lui Eugen Coşeriu despre stilistica limbii. S-a încercat definirea stilului religios utilizând concepte fundamentale din lingvistica coşeriană (opoziţia *sincronie-diacronie*, conceptul de normă). Această perspectivă predominant „metodologică” orientează studierea stilului religios dinspre stilistica funcţională (care în lingvistica românească pare o disciplină oarecum „izolată” a lingvisticii) înspre lingvistica generală şi lingvistica integrală.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

* * * *A Prague School Reader in Linguistics*, Bloomington, Indiana University Press, 1964.

Chivu, Gheorghe, *Civilizaţie şi cultură. Consideraţii asupra limbajului bisericesc actual,* Bucureşti, EAR, 1997.

[31] Eugeniu Coşeriu, *op. cit*. p. 56-57.

[32] Orice modificare a acestor texte se realizează după o metodologie riguroasă (diortosire) şi implică aprobarea Sfântului Sinod.

[33] Eugen Coşeriu, *Lecţii de lingvistică generală*, ed. cit., p. 279.

[34] Vezi Eugen Coşeriu, *Lingvistica integrală*, ed. cit., p. 17-18.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)

Coteanu, Ion, *Stilistica funcțională a limbii române,* vol. I-II, Bucureşti, EARSR, 1973-1985.
Coşeriu, Eugeniu, *Sistem, normă, vorbire*, în *Din istoria ideilor lingvistice*, coordonator Ileana Oancea, vol. I, Timişoara, TUT, 1993, p. 53-66.
Coşeriu, Eugeniu, *Prelegeri şi conferințe*, Iaşi, TUI, 1994.
Coşeriu, Eugeniu, *Sincronie, diacronie şi istorie*. *Problema schimbării lingvistice*, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 1997.
Coşeriu, Eugeniu, *Lecții de lingvistică generală*, Chişinău, Editura ARC, 2000.
David, Doina, *Sinteze de limbă literară*, vol. I, Timişoara, TUT, 1984.
Deleanu, Marcu Mihail, *Stilul religios al limbii române literare*, în „Limbă şi Literatură", 1997, vol. II, p. 28-39.
Diaconescu, Paula, *Structura stilistică a limbii. Stilurile funcționale ale limbii române literare moderne*, în SCL, XXV (1974), nr. 3, p. 229-242.
Graur, Alexandru, *Cum se studiază limba literară*, în „Limbă şi Literatură", 1957, vol. III, p. 18-27.
Irimia, Dumitru, *Structura stilistică a limbii române*, Bucureşti, Editura Ştiințifică, 1985.
Irimia, Dumitru, *Introducere în stilistică*, Iaşi, Polirom, 1999.
Lingvistica integrală. Interviu cu Eugen Coşeriu realizat de Nicolae Saramandu, Bucureşti, Editura Fundației Culturale Române, 1996.
Munteanu, Ştefan, *Despre raporturile dintre limba literară şi stilurile limbii*, în AUT, I (1963), p. 269-279.
Niculescu, Alexandru, *Individualitatea limbii române între limbile romanice. Contribuții socio-culturale,* vol. II, Bucureşti, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1978.
Oancea, Ileana, *Histoire du langage religieux dans la Romania: le Roumain*, comunicare.
Oancea, Ileana, *Istoria stilisticii româneşti*, Bucureşti, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, 1988.
Sfîrlea, Lidia, *Contribuții la delimitarea stilurilor literare româneşti*, în *Studii de limbă literară şi filologie*, vol. II, Bucureşti, EAR, 1972, p. 150-206.
Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*. Available at http: //www.unibuc. ro/filologie/eBooks/zafiu/htm.

POUR UNE DÉFINITION DU STYLE RELIGIEUX

(Résumé)

L'article propose une approche du style religieux qui utilise la linguistique d'Eugen Coşeriu, sa conception sur les styles de la langue, l'opposition *synchronie-diachronie*, le concept de la norme.

BDD-A6360 © 2004-2005 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:53 UTC)